







RECONNECTA'T!

Projecte per mitigar les situacions de vulnerabilitat energètica de forma preventiva, comunitària i sostenible a la comarca del Montsià

MEMÒRIA D' ACTIVITATS

FASE 1-
DIAGNÒSTIC COMPARTIT, 2021

ÍNDEX

-  0. INTRODUCCIÓ
-  1. FONAMENTS METODOLÒGICS
-  2. CONTINGUTS D'ACCIÓ
-  3. VALORACIÓ RESULTATS ESPERATS
-  4. REPTES DE CARA A LA FASE 2
-  5. FINANÇAMENT FASE 1

INTRODUCCIÓ: PROJECTE RECONNECTA'T

El sector de l'energia afronta en les properes dècades grans reptes:

1. *Escassetat energètica i inseguretat de subministraments* que acaben repercutint en un increment dels preus de l'energia.
2. *Escenaris d'emergència climàtica* que s'evidencien arreu del món, i a ulls nostres, en forma d'esdeveniments extrems i recurrents (grans incendis forestals, llargues i intenses onades de calor, sequeres, desgel dels casquets polars, increment de les temperatures del mar, crisi climàtica i de la biodiversitat...); on les estratègies cap a la *transició energètica* esdevenen l'única sortida plausible, i per tant, és urgent que siguin impulsades en major convenciment i contundència per part de les autoritats públiques.
3. *Increment de les situacions de vulnerabilitat energètica (en endavant, VE) o pobresa energètica (en endavant, PE)*, amb el contrapeu de ser uns dels fenòmens menys estudiats acadèmicament i insuficientment analitzat en l'agenda política nacional i internacional, en comparativa amb els altres reptes exposats.


Grans reptes energètics d'àmbit internacional, que analitzats a escala local, tenen *repercussió particular i concreta en la vida de les persones i les seves famílies*. Les quals desenvolupen el de venir diari al seu municipi, en un context creixent de grans desigualtats socials, que es tradueixen en situacions particulars d'exclusió social. Uns *processos d'exclusió que cada cop abasten més segments poblacionals*, més enllà de les situacions cròniques del fenomen, apareixen noves formes d'exclusió, com l'anomenada nova pobresa i/o la pobresa laboral. Tot descrivint unes situacions vitals més diverses i complexes, les quals requereixen d'un enfoc d'àmbit comunitari, contant amb tots els i les protagonistes de la comunitat (institucions, professionals i ciutadania) i d'una estratègia inclusiva, capaç d'incorporar a totes les diversitats (de gènere, culturals o d'origen, d'edat, funcionals, sexo-afectives, socioeconòmiques...). Posant especial èmfasi, però, en les situacions de *feminització de la pobresa, impactant amb més pobresa infantil*, què, més enllà de la seva visibilització en clau monetària i de dependència, també ve determinada per la precarietat laboral, el sostre de vidre, l'edat, el país de procedència, el nivell d'instrucció...


INTRODUCCIÓ: PROJECTE RECONNECTA'T


Si pensem ens els factors d'exclusió que pateixen les persones, es bo tenir en consideració allò que Ortega Gasset (filòsof de la República Espanyola) deia: "Jo soc jo i les meves circumstàncies, si no les salo a elles, no me salvo a mi". Efectivament, *les circumstàncies, son la clau de volta alhora de determinar els contextos de VE o PE que viuen les persones sotmeses a dificultats energètiques*. Unes dificultats energètiques que alhora, sembla una obvietat però cal ressenyar-ho, esdevenen dificultats sentides (resignació, patiment, ansietat, frustració, impotència, desconeixement...). Unes contrarietats viscudes que impacten, i molt, en les valoracions i sentiments particulars que les pròpies persones que les pateixen projecten sobre si mateixes en relació a l'autoconcepte, la capacitat de presa de decisions, la capacitat de socialitzar, el grau de salut emocional, el grau de salut física... Tot allò que envolta les circumstàncies que vivim, ja siguin sobrevingudes, semi permanents o cròniques, esdevé altament rellevant pel desenvolupament de les nostres vides, i en estos termes ho recull l'Organització Mundial de la Salut, identificant les 10 habilitats que han de tenir les persones per poder gestionar la seva vida en relació a les seves circumstàncies i així poder influir-les (tal com ens apuntava el filòsof Ortega i Gasset).

Ès aquest context d'EMERGÈNCIA CLIMÀTICA, d'INCREMENT DELS PROCESOS D'EXCLUSIÓ SOCIAL, i en particular, dels contextos vitals de VULNERABILITAT ENERGÈTICA, sense oblidar-se, evidentment, de la PRESPECTIVA DE GÉNERE, que motiva la necessitat de promoure el *Projecte RECONNECTA'T: un projecte per mitigar les situacions de vulnerabilitat energètica de forma preventiva, comunitària i sostenible a la comarca del Montsià*. El projecte RECONNECTA'T està previst que es desenvolupi en tres fases diferents, la durada aproximada de les quals es concretarà a mesura que vagi avançant el Projecte, tot i que es pot suposar una estimació raonable d'un any per fase d'execució:

INTRODUCCIÓ: PROJECTE RECONNECTA'T

 **FASE 1:** Realitzar un diagnòstic compartit sobre les situacions de vulnerabilitat energètica que va més enllà de les auditories energètiques tenir en compte les experiències i percepcions de les famílies afectades per situacions de VE o PE. Així com també, contant amb les valoracions de les professionals dels equips bàsics de serveis socials, sobretot en allò relatiu a l'aplicació de la Llei 24/2015.

 **FASE 2:** Promoure el compromís comunitari i cívic de la regió per abordar col·lectivament la lluita contra la VE i la PE, tot identificant perfils diferenciats de les situacions de VE i PE a la comarca que ens ajudin a dissenyar conjuntament un projecte pilot capaç d'ajustar les actuacions segons les capacitats i necessitats de les diferents categories de famílies.

 **FASE 3:** Implementar, monitoritzar i avaluar dit projecte pilot, tot ajustant-lo i modificar-lo. Així mateix es preveu connectar el projecte amb les iniciatives de transició energètica en l'àmbit de les Comunitats Energètiques que es vagin impulsant al Montsià, tot aportant un enfocament i perspectiva comunitària sobre inclusió social.

| FASE | OBJECTIU GENERAL | RESULTAT ESPERAT |
|-----------------|--|--|
| FASE 1, 2021 | Diagnòstic compartit sobre les situacions de vulnerabilitat i/o pobresa energètica a la comarca del Montsià. | <ul style="list-style-type: none">• Haver creat i consolidat el GRUP IMPULSOR• Haver creat la TAULA INSTITUCIONAL del Projecte• Haver elaborat la diagnosi amb enfoc comunitari i mirada inclusiva• Haver capacitat als i les professionals dels equips bàsics d'acció social en termes de facturació i tarifació energètica• Haver elaborat una primera sistematització d'àmbits que atanyen les situacions de VE o PE, amb la seva proposta d'indicadors i medidors.• Haver fet una devolució de la diagnosi a totes les persones participants en la seva elaboració. |

INTRODUCCIÓ: PROJECTE RECONNECTA'T

| FASE | OBJECTIU GENERAL | RESULTAT ESPERAT |
|-----------------|--|--|
| FASE 2, 2022 | Ampliar els agents que participen en el Projecte, amb la finalitat de categoritzar diferents perfils de situacions de VE o PE, identificant per cadascun d'ells, l'indicador, la manera de mesurar-lo i l'actuació, més ajustada a la realitat i a les necessitats de les persones | <ul style="list-style-type: none">• Haver institucionalitzat el GRUP IMPULSOR del Projecte• Haver ampliat el nombre de participacions al en el Projecte.• Haver consolidat la TAULA INSTITUCIONAL del Projecte• Haver dissenyat conjuntament la classificació, el recull d'indicadors i mesuradors i la bateria d'actuacions.• Haver participant i desenvolupat les oportunes sinergies amb el Projecte d'Assessorament Europeu atorgat per l'EPAH per al 2022.• Haver dissenyat conjuntament un projecte pilot d'abordatge de les situacions de VE o PE de forma preventiva, inclusiva i comunitària.• Haver sistematitzat les aportacions de l'assessorament europeu a fi iefecte que puguin ser replicables en d'altres territoris.• Haver formalitzat amb l'Ajuntament.• Haver subscrit un conveni de col·laboració entre el Consell Comarcal, EPI i FITES que enmarqui les accions impulsades conjuntament en el Projecte Reconnecta't. |
| FASE 3, 2023 | Programar, implementar i monitoritzar el Projecte pilot dissenyat conjuntament en el transcurs de la fase anterior | <ul style="list-style-type: none">• Haver implementat el projecte Pilot• Haver avaluat la implementació del Projecte• Haver avaluat l'efectivitat del Projecte, en quina mesura respon als objectius marcats• Haver dissenyat uns indicadors de seguiment• Haver dissenyat uns indicadors de resultat• Haver dissenyat uns indicadors d'inclusió social |

Tot seguit es presenta *la memòria d'activitats del Projecte RECONNECTA'T corresponent a la FASE-1, DIAGNÒSTIC COMPARTIT*, un document que conté els següents apartats:

1. Objectiu general del Projecte

a. *Qüestions clau*

2. Fonaments metodològics

a. *Participants i rols del GRUP IMPULSOR*

3. Continguts d'Acció

4. Valoració dels resultats esperats



5. Finançament FASE 1


6. Reptes de cara a la FASE 2

1.OBJECTIU GENERAL DEL PROJECTE


Partir del *supòsit què es pertinent superar l'enfoc convencional d'abordatge del fenomen de la VE o PE*, centrat únicament en les causes que el generen (baixos ingressos, alt preu de l'energia i baixa eficiència de la llar i l'aparellatge tècnic). Per *introduir noves variables essencials derivades de l'anàlisi dels condicionants vivenciats* al voltant del fenomen (relacionals, habilitats, competències, estats emocionals, sociosanitaris, d'edat, de gènere, d'origen cultural o ètnia ...) altament connectats en la vida de les persones i que poden esdevenir conseqüències determinants que facin que una llar entre, o no, en situació de VE o PE, i/o tingui unes circumstàncies més favorables, o no, per poder sortir-se'n.


A. QÜESTIONS CLAU

-  *Com transformar la realitat concreta de les persones afectades per situacions de VE o PE, sinó la coneixem en primera persona i de forma holística?: (1), tant a nivell de l'impacte que tenen sobre les persones les vivències de les dificultats sentides; (2), com a nivell del context residencial que les envolta (eficiència de la llar i aparellatge tècnic), i (3), com també a nivell dels condicionats econòmics (sobrevinguts o cronificats) dels què en depenen.*
-  *Com avaluem i revisem, si s'escau, el model públic d'administració de les situacions de VE o PE, desenvolupat a partir de la Llei 24/2012 (sense pressupost ni reglament d'aplicació), sinó coneixem la realitat concreta de les professionals dels Equips Bàsics d'Acció Social, úniques responsables públiques de la gestió d'aquest complex fenomen?: (1), tant a nivell d'impacte de l'aplicació d'aquesta la Llei en el dia a dia d'uns equips professionals altament tensionats; (2), com a nivell del desgast emocional que això els i les suposa; i, (3) sobretot, a nivell de la impotència al trobar-se gestionant un àmbit tècnic tant específic, que no correspon amb les seves competències i capacitats adquirides en l'àmbit tècnic social.*

 *Com transformar i avaluar tot plegat, sinó recollim i revisem allò publicat i analitzat prèviament sobre el fenomen de la VE i la PE editat per diverses entitats i agències públiques altament competents en aquesta matèria?:* (1), tant des de l'àmbit del Dret a l'Energia, com de la lluita organitzada contra la PE; (2), com allò publicat en informes emesos per l'Administració Pública de l'Estat o per altres entitats públiques; (3), com allò recollit en relació a l'emergència climàtica i la VE o PE; i (4), finalment revisar també el posicionament de la Comissió Europea en aquesta matèria, com a referent dels Estats Membres que integren la Unió europea.

2. FONAMENTS METODOLÒGICS

 *Crear, dinamitzar i consolidar un GRUP IMPULSOR DEL PROJECTE RECONNECTA'T, de caràcter multidisciplinari i capaç d'aglutinar la participació de diferents entitats amb els corresponents rols diferenciats.* Promoure el treball conjunt i multidisciplinari és una rellevant eina metodològica per tal de poder abastar les cares d'un fenomen tant polièdric i relativament nou com és el de la VE i la PE. Tenint en consideració també, que les fases subsegüents del Projecte preveuen anar incorporant cada cop nous perfils professionals i noves entitats que els representin. Partint d'aquesta hipòtesis considerem que així, el Projecte estarà en millors condicions per combatre les situacions de VE i PE.

 *Impulsar una diagnosi participada sobre l'estat de les situacions de VE i PE,* prioritzant l'escolta activa de les persones que pateixen aquestes situacions vitals. Alhora també, compartint el coneixement tècnic, tant el provinent de les auditories energètiques com el dels serveis socials bàsics, com també, el provinent d'allò recopilat de documents publicats al respecte. Amb supòsit que, partint del treball conjunt, i sobretot, de la intencionalitat de posar al centre les necessitats sentides i els factors d'exclusió social que envolten cada cas particular, podrem definir una bateria particular de propostes tècniques que permetin definir estratègies d'acció més eficients, efectives i properes a les circumstàncies que envolten les persones en situació de VE o PE.

A. PARTICIPANTS I ROLS DEL GRUP IMPULSOR, 2021

| | |
|--|--|
| <p><i>EPI, Energía por la Igualdad, SCCI, principal finançador del Projecte i aporta la seva experiència en enginyeria.</i></p> | <ul style="list-style-type: none">• Jaume Castellà, secretari de la cooperativa, responsable de la co-direcció del Projecte, aporta la mirada tècnica i estratègica, des de la perspectiva de la ingenyeria, la transició energètica, la creació i gestió de comunitats energètiques, i el poder combatre les situacions de desigualtat energètica.• Marta Recolons, i Anna Piñol, tècniques de l'equip d'EPI referent del Projecte, aporta mirada tècnica des de l'enginyeria així com temps de treball de camp especialitzat. |
| <p><i>FITES Terres de l'Ebre, SCCL, contribueix a la financiació del Projecte i aporta la seva experiència en vers la mirada comunitària amb estratègia inclusiva.</i></p> | <ul style="list-style-type: none">• Neus Miró, presidenta de la cooperativa, responsable de la co-direcció del Projecte, diseny i la coordinació del mateix. Co-dinamitza les sessions de treball del Grup Impulsor. Aporta anàlisi i sistematització dels elements claus del Projecte, així com treball de camp en investigació participativa des d'una vessant comunitària i inclusiva.• Alba Pallisé i Fran Ventura, tècnica i tècnic de l'equip de FITES, co-dinamitza les sessions de treball, les documenta així comt ambé aporta treball de camp especialitzat. |
| <p><i>Ajuntament d'Ampostà, col·labora i participa en el Projecte, des de l'Àrea dels Serveis Socials Bàsics.</i></p> | <ul style="list-style-type: none">• Assumpta Eixarch, cap de l'Àrea de Serveis Socials Bàsics i aporta mirada tècnica i estratègica al Projecte, des de la perspectiva de les persones vulnerables amb una vessant comunitària i inclusiva.• Montse Rodríguez, tècnica de l'equip dels serveis socials bàsics i referent del Projecte, aporta dades i valoració tècnica especialitzada en relació a l'acompanyament a les persones que es troben en situació de VE o PE. |
| <p><i>Consell Comarcal del Montsià, col·labora i participa en el Projecte, des de l'Àrea dels Serveis Socials Bàsics.</i></p> | <ul style="list-style-type: none">• Mila Garriga, cap de l'Àrea de Serveis Socials Bàsics i aporta mirada tècnica i estratègica al Projecte, des de la perspectiva de les persones vulnerables amb una vessant comunitària i inclusiva.• Marisol Montfort, tècnica de l'equip dels serveis socials bàsics i referent del Projecte, aporta dades i valoració tècnica especialitzada en relació a l'acompanyament a les persones que es troben en situació de VE o PE. |

3. CONTINGUTS D'ACCIÓ

Els objectius d'acció prioritzats per l'execució de la FASE 1-DIAGNÓSTIC COMPARTIT, 2021, han estat els següents:

- CREAR I CONSOLIDAR EL GRUP IMPULSOR DEL PROJECTE
- DOTAR DE CONTINGUT AL GRUP IMPULSOR DEL PROJECTE
- REALITZAR LA DIAGNOSI QUALITATIVA I OBJECTIVA: TREBALL DE CAMP, TRASNCRIPCIÓ, RECERCA DOCUMENTAL I ANÀLISI FINAL

Tot seguit, mitjançant una taula, es presenta el detall d'aquests objectius d'acció, així com també, la concreció de les actuacions previstes a fi i efecte d'assolir dits objectiu.

| OBJECTIU D'ACCIÓ-1 | ACTUACIONS IMPLEMENTADES |
|--|--|
| CREAR I CONSOLIDAR EL GRUP IMPULSOR DEL PROJECTE | <ul style="list-style-type: none">• Presentació del Projecte al GRUP IMPULSOR, <u>i validar conjuntament la proposta metodològica</u> d'aplicació dels continguts, així com també, la <u>previsió temporal</u> d'execució, cronograma, assumible per les parts.• Desenvolupament de 7 sessions del GRUP IMPULSOR, de dues hores de durada i una periodicitat aproximada de mes i mig, amb la finalitat d'<u>impulsar la fase de diagnosi</u>.• Implementació d'una sessió de capacitació sobre el <u>canvi tarifari i interpretació de la factura de la llum</u> (a càrrec d'EPI) adreçada a tots i totes les treballadores dels equips bàsics d'acció social de l'Ajuntament d'Amposta i del Consell Comarcal del Montsià, un total de 33 recursos tècnics participants.• Realització d'un taller participatiu de diagnosi i propostes (a càrrec de FITES) amb tots i totes les treballadores dels equips bàsics d'acció social de l'Ajuntament d'Amposta i el Consell Comarcal del Montsià, un total de 33 recursos tècnics participants. |

DOTAR DE
CONTINGUT AL
GRUP
IMPULSOR DEL
PROJECTE

- Valoració sobre el **nombre de visites assumibles** segons RRHH i financers disponibles pel Projecte: 16 unitats de convivència
- Identificació dels perfils de famílies vulnerables participants, segons causes de VE o PE i tipologia d'unitat de convivència (pobresa energètica amagada, informe de vulnerabilitat però sense deute, informe de vulnerabilitat amb deute, dependents energèticament i d'altres que no, amb talls de subministrament i sense; famílies monoparentals, de gent gran, nombroses, extenses...)
- Implicació de les unitats de convivència identificades com a possibles candidates, tasca gens fàcil duta a terme per part dels serveis socials bàsics de l'Ajuntament d'Ampostà i del Consell Comarcal del Motsià. Finalment s'avenen a participar 5 famílies d'Ampostà, i 11 unitats de convivència més repartides entre els municipis, d'Alcanar, Ulldecona, La Sénia, La Ràpita, Santa Bàrbara, Mas de Barberans i Sant Jaume d'Enveja.
- Determinació de l'estratègia metodològica per la realització les visites a domicili. La referent de serveis socials de la família proposada fa el primer contacte, s'organitza la visita amb l'acompanyament de la mateixa. La visita consta de tres parts:
 - Primer, la referent de serveis socials contextualitza el Projecte i presenta a la persona de FITES i d'EPI explicant el seu rol durant la visita.
 - Segon, FITES promou una conversació informal amb la família, d'escolta activa i empàtica sobre com es viu en aquella llar la situació de vulnerabilitat, tot generant un clima de relació de confiança amb les persones participants.
 - Tercer, transcorreguda la conversa, EPI realitza l'observació tècnica de l'habitatge per tal d'elaborar la corresponent auditoria energètica.
- Recollint una proposta feta per una de les famílies participants, es dissenya i es produeixen uns 150 imants de nevera a mode d'eina visual i d'interpretarà fàcil sobre la nova tarifació horària i la identificació dels electrodomèstics que consumeixen més energia.

OBJECTIU
D'ACCIÓ-3

ACTUACIONS IMPLEMENTADES

REALITZAR LA
DIAGNOSI
QUALITATIVA I
OBJECTIVA:
TREBALL DE
CAMP,
TRANSCRIPCIÓ,
RECERCA
DOCUMENTAL I
ANÀLISI

- Entre els mesos de maig i juny de l'any 2021 es realitzen les 16 visites a domicili de les corresponents famílies participants en el Projecte.
- En el transcurs del mes de juliol s'elboren els informes relatius a les **auditories energètiques**. Format i contingut dels quals és consensuat i participat per les responsables dels serveis socials bàsics de l'Ajuntament d'Ampostà i del Consell Comarcal del Monsià.
- Durant els mesos de juliol, agost i setembre de 2021 es realitza la **transcripció, buidatge i anàlisi de les converses mantingudes amb aquestes 16 famílies**.
- Al llarg dels mesos de gener i octubre de 2021 es fa recerca on line d'aquella documentació publicada en relació a les situacions de vulnerabilitat energètica i/o pobresa energètica, centrant l'atenció particularment en la lectura atenta dels següents documents y recursos web:
 - De la vulnerabilidad energética al derecho a la energía, ecologistas en acción..
 - Pobreza energética en España 2018, hacia un sistema de indicadores y una estrategia de actuación estatales, Asociación de Ciencias Ambientales..
 - precarietat energètica i infància a la ciutat de Barcelona, una mirada des dels drets energètics de la infància, Enginyers sense Fronteres..
 - la lluita contra la pobresa energètica al món municipal, l'aplicació de la Llei 24/2015, en xifres, Enginyers Sense Fronteres, Aliança Pobresa energètica, ...
 - Energy Poverty Advisory Hub, Centre d'Assessorament Europeu de Pobresa Energètica: https://energy-poverty.ec.europa.eu/energy-poverty-observatory_en

OBJECTIU
D'ACCIÓ-3

ACTUACIONS IMPLEMENTADES

REALITZAR LA
DIAGNOSI
QUALITATIVA I
OBJECTIVA:
TREBALL DE
CAMP,
TRANSCRIPCIÓ,
RECERCA
DOCUMENTAL I
ANÀLISI

- En el període que abarca els mesos de juliol a octubre es realitza l'anàlisi de tota la informació recopilada de: (a) les converses qualitatives; (b) les auditories energètiques de cada habitatge; (c) les actes de les totes les sessions del GRUP IMPULSOR; (d) el taller participatiu de diagnosi i propostes, amb els i les professionals dels equips bàsics d'acció social d'ambdues institucions públiques; (e) la documentació publicada anteriorment referida; i, finalment, (f) la revisió d'allò que la Comissió Europea planteja per l'abordatge de la pobresa energètica des d'una perspectiva local.
- Entre els mesos de setembre i octubre es realitza la diagnosi de perfil qualitatiu on s'identifiquen quatre grans àmbits temàtics a tindre en consideració l'abordatge de les situacions de VE i PE: SITUACIÓ SOCIOECONÒMICA, HABITATGE I EQUIPAMENTS, AUTOPERCEPCIÓ I CONTEXT PERSONAL, i finalment, EMERGÈNCIA CLIMÀTICA.
- Durant el mateix període temporal s'apunten una sèrie d'indicadors/descriptors provisionals, referits a cadascun dels àmbits identificats en la diagnosi. Per orientar, de cara a la FASE 2 del Projecte, la classificació de diferents perfils de VE, als quals referir diferents estratègies d'acció, i perfilar diferents actuacions, ajustades totes elles a les necessitats i capacitats de les persones que es trobin en un o altre grau de VE o PE.

OBJECTIU D'ACCIÓ-3

ACTUACIONS IMPLEMENTADES

REALITZAR LA
DIAGNOSI
QUALITATIVA I
OBJECTIVA:
TREBALL DE
CAMP,
TRANSCRIPCIÓ,
RECERCA
DOCUMENTAL I
ANÀLISI

- El 9 de novembre de 2021 s'impulsa la primera TAULA INSTITUCIONAL DEL PROJECTE RECONNECTA'T, dinamitzada pel GRUP IMPULSOR, i participada per representants institucionals de les següents entitats: Ajuntament Amposta, Consell Comarcal del Montsià, EPI, FITES, COPATE, URV, Ateneu Cooperatiu Terres Ebre, Col·legi Enginyers de Tarragona, Col·legi d'Arquitectes de Catalunya, Col·legi Aparelladors Tècnics de Terres de l'Ebre, i Gremi d'Instal·ladors del Montsià. Els objectius fonamentals d'aquesta 1era trobada de la Taula Institucional del Projecte fan ser:
 - crear l'espai institucional de referència del Projecte, integrat per persones amb capacitat de decisió dintre de la seva institució, en vers a la implicació de nous perfils professionals al Projecte, així com també, en vers la dinamització i/o localització de nous recursos financers.
 - *presetar i validar els resultats de la diagnosi*: una sistematització de les situacions de VE o PE amb mirada multidisciplinària, enfoc comunitari i estratègia inclusiva.
- El 9 de novembre de 2021 es presenta públicament el Projecte RECONNECTA'T, tot captant l'atenció i l'interès de les entitats i institucions participants a la 1era TAULA INSTITUCIONAL del Projecte, tot fent explícit cadascuna d'elles la voluntat de participar més activament en el Projecte i fonamentant així, la continuïtat del mateix mitjançant la FASE 2, al llarg de l'any 2022.

4. VALORACIÓ RESULTATS ESPERATS

Es proposa fer una doble valoració de resultats: (a) una de qualitativa extreta a partir de les reflexions i auto-avaluacions per la millora continua desenvolupades en el sí de cadascuna de les sessions del GRUP IMPULSOR del Projecte. i (b) una altra de més objectiva en base al contrast entre els resultats esperats indicats a la taula mostrada a l'apartat d'introducció de la present memòria, on s'hi refereix l'objectiu general i el llistat particular dels resultats esperats per a la FASE 1 del Projecte RECONNECTA'T, 2021.

VALORACIÓ QUALITATIVA.

La relació tècnica de confiança i la implicació compartida per cadascuna de les persones que configuren el GRUP IMPULSOR del Projecte, han permès generar un clima òptim per l'anàlisi i l'autoavaluació amb l'aspiració de fer de l'autocrítica el camí que per deambular cap a la millora continua.

La implementació del Projecte RECONNECTA'T en el transcurs de la FASE-1, doncs, des d'una perspectiva reflexiva, ha suposat:

- Una millora qualitativa en vers les polítiques socials locals vinculades a la gestió de les situacions de VE o PE. La participació dels equips bàsics d'atenció social en el Projecte ha implicat, des del la perspectiva de serveis socials, el poder canviar el seu paper tècnic, per anar més enllà de la realització d'informes de vulnerabilitat i el pagament de factures (acció reactiva); i poder generar unes òptimes condicions al voltant d'aquestes persones, per a que elles mateixes puguin ser més autònomes alhora de fer front a les qüestions relacionades amb l'energia domèstica.
- Centrar la mirada en l'afectació a la salut que les famílies vulnerables pateixen com a conseqüència de les altes temperatures, preveient a nivell local la necessitat d'aplicar polítiques preventives en front l'emergència climàtica. Les famílies participants han posat l'accent en què de cada cop les onades de calor les afecta més directament, atès l'increment de les necessitats energètiques per aclimatar la llar i la dificultat extrema de fer front als elevats costos de l'energia, provocant-los-hi una major indefensió exposant-les a patir més deshidratacions, insomnis recurrents, desequilibris emocionals... particularment els col·lectius poblacionals més vulnerables com son la infància, les dones i la gent gran amb patologies cròniques.

- Validar la hipòtesi de partida què el fenomen de la feminització de la pobresa, també es dona quan parlem de VE o PE. En el cas de totes les famílies entrevistades, ha estat la dona qui s'ha prestat a l'entrevista, sota la suposada premissa que tot allò relacionat amb l'àmbit domèstic es cosa de les dones. Així mateix, han estat elles les que han parlat de les emocions, dels patiments, de les estratègies creatives que han de fer per renunciar al confort tèrmic, i amb tot, amb fortalesa, destresa i superació, i reiterem, amb molt de patiment. Per tant, qualsevol acció vinculada amb la VE o PE necessàriament ha de tenir una perspectiva de gènere, a fi i efecte, que dita mesura sigui exitosa, ajustada a necessitat, eficient i efectiva.



VALORACIÓ QUANTITATIVA.

Com s'ha apuntat en línies precedents l'exercici de valoració quantitativa es realitzarà prenent com a referència els resultats esperats previstos al inici de la FASE-1 del Projecte, i veure si els mateixos s'han assolit a nivell alt, mitjà o baix. Igual que en el cas de la valoració qualitativa l'EQUIP IMPULSOR del Projecte és l'equip professional multidisciplinar capacitat per emetre dit judici quantitatiu de valor en relació a cada resultat esperat.

Tot seguit és revisa dita taula afegint al costat del resultat un marcadore tipus chek list, de color verd (assoliment alt), taronja (assoliment mitjà) o roig (assoliment baix). La documentació que acredita el nivell d'assoliment d'uns i d'altres resultats es refereix a l'annex de la present memòria.

FASE-1, RESULTAT ESPERAT

- Haver creat i consolidat el GRUP IMPULSOR ✓
- Haver creat la TAULA INSTITUCIONAL del Projecte ✓
- Haver elaborat la diagnosi amb enfoc comunitari i mirada inclusiva ✓
- Haver capacitat als i les professionals dels equips bàsics d'acció social en termes de facturació i tarifació energètica ✓
- Haver elaborat una primera sistematització d'àmbits que atanyen les situacions de VE o PE, amb la seva proposta d'indicadors i medidors. ✓
- Haver fet una devolució de la diagnosi a totes les persones participants en la seva elaboració. ✓

5. FINANÇAMENT FASE 1



El 2021 el Projecte RECONNECTA'T es posa en marxa amb una *aportació econòmica de 10.000€ per part d'EPI*, contractant a FITES TERRES DE L'EBRE pel seu disseny, coordinació i desenvolupament, amb enfoc comunitari, estratègia inclusiva i mirada sostenible. A més a més EPI aporta recursos tècnics propis per implementar aquelles actuacions de perfil tècnic energètic, valorats en *3.000€ més*.


En la mateixa direcció, *FITES TERRES DE L'EBRE* també aporta recursos propis per tal d'implementar la diagnosi objectiva (lectura i anàlisi de documentació prèvia publicada al respecte de la VE i PE); així també per tal de dissenyar, maquetar i produir un imant de nevera, amb la clarificació dels nous trams de tarifació energètica per repartir, sota el criteri de serveis socials bàsics, entre diferents famílies. Amb tot plegat s'efectua una aportació valorada amb *3.500€ més*.


Finalment, l'*Ajuntament d'Ampostà i el Consell Comarcal del Montsià* tanmateix aporten recursos a través de la participació activa al GRUP IMPULSOR, l'aportació de coneixement tècnic de l'àmbit social i l'acompanyament a les visites a domicili per elaborar la diagnosi qualitativa, mitjançant les dues Caps d'Àrea dels respectius Serveis Socials i dues tècniques referents de pobresa energètica de les respectives institucions. Aportacions valorades per un total de *2.000€ per institució*.

En definitiva, el Projecte RECONNECTA'T aglutina per a l'any 2021, fruit del compromís amb el treball conjunt derivat de l'impuls i consolidació del GRUP IMPULSOR del Projecte un TOTAL de 20.500 €

6. REPTES DE CARA A LA FASE 2

-  Dinamitzar la participació i la implicació al Projecte RECONNECTA'T, de més recursos tècnics i professionals d'altres entitats i institucions del territori. Impulsant un espai tècnic de relació i treball conjunt multidisciplinar, què, amb mirada atenta als diferents àmbits d'exclusió social que travessen la vida de les persones; i, partint del llistat d'indicadors recollits durant la FASE-1, treballi per identificar les oportunes tipologies de vulnerabilitat energètica, i a cadascuna d'elles, assignar una bateria d'accions diferenciades, amb necessària perspectiva de gènere, que siguin assumibles - sostenibles- per les pròpies dones, què en l'àmbit de la gestió de l'energia actuen de cap de família, tenint en consideració les seves capacitats, habilitats, contextos emocionals, etc.
-  Vincular el Projecte amb les diferents iniciatives de comunitats energètiques que es vagin impulsant a la comarca, amb la voluntat de generar sinergies entre diversos perfils de famílies: famílies no vulnerables i vulnerables, i/o, també, entre persones amb graus variats de motivació i conscienciació envers tot allò relacionat amb la transició energètica. Altrament, aquesta estratègia permet ampliar i democratitzar l'abast poblacional de participació ciutadana en els processos de transició energètica que es duguin a terme a la Comarca del Montsià.

 Revisar i millorar, substancialment, la participació directa de les famílies vulnerables que s'impliquen en el Projecte, i en particular, reforçant la perspectiva de gènere. Les circumstàncies que envolten les persones que es troben en una situació de precarietat puntual o inmerses en un procés d'exclusió social, no son afins a fomentar una participació activa i conscient que vagi més enllà de resoldre la problemàtica particular sentida, per fer el salt ha abordar la problemàtica de forma pública, col·lectiva, conjunta i activa. Alhora d'abordar aquest repte, cal tenir molt present dita complexitat (increment constant de la desigualtat social, estigmatització de la pobresa, feminització de la pobresa, nova pobresa, renúncies personals, pèrdua de drets adquirits, etc.) tot dedicant els recursos professionals especialitzats necessaris.

 I finalment, vincular, generar sinèrgies de millora continua, augmentar l'abast del Projecte, sistematitzar allò essencial per contribuir a la seva replicabilitat... Aquesta bateria de reptes, i bona part dels anteriorment plantejats, es podran materialitzar, o no, en funció dels recursos que el Projecte sigui capaç d'aglutinar per a l'any 2022. Així, el Projecte durant l'any 2021 ha impulsat una estratègia de cerca de recursos econòmics i/o humans estant a la cerca de diferents convocatòries i també mirant des de les entitats del grup impulsor que poden aportar d'any en any, per tal de possibilitar l'assoliment i la sostenibilitat del Projecte:

- El 15 de febrer de 2022 el Projecte Reconnecta't va presentar sol·licitud d'assessorament al Centre d'Assessorament Europeu de Pobresa Energètica (EPOV) de la Comissió Europea, i aquesta va ser aprovada. Per tant, un dels grans reptes del 2022 es vincular els objectius i resultats esperats de la FASE-2 amb els objectius i resultats enmarcats en les bases de la sol·licitud de dit assessorament europeu.
- El 2 de juliol de 2022 el Projecte Reconnecta't va presentar sol·licitud de participar al concurs GERMINADOR SOCIAL que promou la cooperativa SOM ENERGIA.
- A principis de juliol de 2022 també, el Projecte Reconnecta't, s'incorpora a una convocatòria de subvenció conjunta sol·licitada per un conjunt de cooperatives en el marc dels Projectes Singulares.